

รายงานสืบเนื่อง

การประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ
เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 16

และ

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 3
“งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ร่วมกับเครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ

22 กรกฎาคม 2559

ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

การศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา: พื้นที่เพาะปลูกมะม่วง น้ำดอกไม้สีทอง ตำบลดงมูลเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

Ecotourism Attraction Development: Gold Nam Dok Mai Farmlands in Dongmoonlek Sub-district, Muang District, Phetchabun Province

ตริยาภรณ์ พรหมคำ¹ อีร์ภทร กิจจารักษ์² และ กฤษสร เข้มเหล็ก³

Treeyakarn Promkam¹ Teeraphat Kitjarak² and Kritchasorn Kemlek³

¹อาจารย์สาขาวิชาการพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

²อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

³อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลดงมูลเหล็ก โดยในการดำเนินงานวิจัยผู้วิจัยได้เลือกศึกษาจากกลุ่มเป้าหมายทั้งในระดับนโยบายและในระดับพื้นที่ ด้วยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก ผู้นำชุมชน ประธานสมาคมชาวนา และประชาชนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง เพื่อให้ได้ทราบถึงความต้องการอย่างแท้จริง และมีความสอดคล้องกันในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตตำบลดงมูลเหล็ก

ผลการวิจัยพบว่า พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลดงมูลเหล็กที่ควรแก่การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ พื้นที่เพาะปลูกในหมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 8 ซึ่งมีความสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาทั้งในระดับนโยบายและในระดับพื้นที่ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการเพาะปลูกอยู่ก่อนแล้วจึงเหมาะแก่การดำเนินการพัฒนาขึ้นเพื่อจะได้เป็นต้นแบบให้กับประชาชนในเขตพื้นที่ที่ยังไม่มีการเพาะปลูก ทั้งนี้แนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้มีการระบุไว้ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็กจึงมีความสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับพื้นที่ด้วย และยังมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของทางจังหวัดเพชรบูรณ์ และแนวคิดทฤษฎีความเป็นไปได้อีกด้วย สำหรับแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ควรดำเนินการ ได้แก่ การปรับปรุงเส้นทางถนนที่ชำรุด, การกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวที่ชัดเจน, การสร้างศูนย์รวมการแนะนำนักท่องเที่ยว, การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์พื้นที่เพาะปลูก และการส่งเสริมจุดเด่นที่มีในแต่ละหมู่บ้านควบคู่ไปกับการประชาสัมพันธ์พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง เป็นสำคัญ

คำสำคัญ : การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

Abstract

The goal of this paper is to examine ecotourism development of Gold Nam Dok Mai mango farmlands in Dongmoonlek sub-district. The target population chosen to study included local government workers and members of the community. The samples consisted of the chief executive of the Dongmoonlek Sub-district Administrative Organization, headmen of the villages, the chairperson of the gardener association, and the gold mango gardeners. In-depth interviews were conducted to collect precisely correct data. The data dictated what people truly needed and confidently supported the development of ecotourism attractions in Dongmoonlek sub-district.

The study findings indicated that the most suitable Gold Nam Dok Mai mango farmlands for ecotourism attractions in Dongmoonlek sub-district were Villages no. 1, no. 2, no. 3, no.4, no.5 and no. 8. First, the conditions of those villages responded the requirements of policy and local development. Second, the conditions most desirable for ecotourism attractions for non-mango gardeners were the existence of stable, long heritage farmlands. Third, the development of ecotourism attractions was entered into the operational plan of the Dongmoonlek Sub-district Administrative Organization. Fourth, the development of Gold Nam Dok Mai mango farmlands for ecotourism attractions responded to both the locals' requirement and Phetchabun's provincial development plan. This is an achievable theoretical concept. The recommendations for ecotourism attraction development of Gold Nam Dok Mai mango farmlands were constructing damaged roads, making a clear ecotourism map, building an information service center, making signposts, and promoting each village's prominent points or strengths and Gold Nam Dok Mai farmlands simultaneously.

Keywords : Ecotourism attractions, Gold Nam Dok Mai mango

บทนำ

การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้มีการนำเงินตราเข้ามาใช้จ่ายในพื้นที่ทำให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่บุคคลหลายกลุ่ม จังหวัดเพชรบูรณ์ถือได้ว่าเป็นจังหวัดหนึ่งของประเทศไทยที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากมาย ซึ่งตามการแบ่งประเภทของแหล่งท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สามารถแบ่งได้เป็น 12 ประเภท ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวิทยาการ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพริ้มธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด แหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทถ้ำ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง และในปัจจุบันประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมากที่สุดก็คือ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เนื่องจากกลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เน้นในด้านการแสวงหาข้อมูลจากการท่องเที่ยวมากขึ้นเพื่อนำมาประยุกต์ให้เกิด

จากลักษณะที่สำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ได้กล่าวมาข้างต้น พบว่า ในเขตตำบลงมูลเหล็กของจังหวัดเพชรบูรณ์ เข้าย่อยที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้เนื่องจากในเขตตำบลงมูลเหล็กเป็นตำบลเดียวในประเทศไทยที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองเมื่อปี 2555 ที่ผ่านมา จึงกล่าวได้ว่าพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปได้ เช่น การเข้ามาศึกษาท่องเที่ยวดูงานเกี่ยวกับวิธีการเพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ หรือจัดเทศกาลสวนชิมมะม่วงน้ำดอกไม้ เป็นต้น เพราะเมื่อพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กสามารถพัฒนาให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้สำเร็จจะนำมาซึ่งการหมุนเวียนรายได้ให้เกิดขึ้นได้เขตตำบลงมูลเหล็กได้ แต่เนื่องด้วยการเพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กนั้นยังขาดข้อมูลทางวิชาการหรือข้อมูลทางงานวิจัยที่จะนำมาสนับสนุนในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยการศึกษาแนวทางการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา : พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ตำบลงมูลเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ เนื่องจากผู้วิจัยมีความเชื่อว่าพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กมีศักยภาพที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ เพราะหากมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลงมูลเหล็กมาก ก็จะทำให้ระบบเงินตรามีการหมุนเวียนในพื้นที่ตำบล งมูลเหล็กมากขึ้น ทำให้ประชาชนในเขตตำบลงมูลเหล็กมีรายได้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ ว่ามีพื้นที่ส่วนใดอีกบ้างที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศประจำตำบลคงมูลเหล็กได้ และหากค้นพบแล้วพื้นที่แห่งนั้นควรมีการพัฒนาเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างไร เพื่อที่จะเป็นทางเลือกให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในตำบลคงมูลเหล็กสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในตำบลคงมูลเหล็กให้เป็นจุดสนใจแก่นักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวภายในเขตตำบล คงมูลเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ สืบไป

1. เพื่อคัดเลือกพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลดงมูลเหล็กเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบล ดงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา : พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ตำบลดงมูลเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย โดยแบ่งเป็นประเด็นดังนี้

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
2. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก
3. ลักษณะเฉพาะของมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง
4. ทฤษฎีการพัฒนา
5. แนวคิด/ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ
6. แนวคิด/ทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นไปได้
7. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “การศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา : พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ตำบลดงมูลเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์” ใช้วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ชุมชนเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) ซึ่งผู้วิจัยได้เข้าไปศึกษาบริบทชุมชนโดยใช้เทคนิคการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และการสำรวจโครงสร้างทางกายภาพในชุมชน ซึ่งเทคนิควิธีการดังกล่าวนี้ผู้วิจัยได้เข้าไปศึกษาข้อมูลในชุมชนโดยมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประธานสมาคมชาวสวนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจในระดับนโยบายของพื้นที่ที่ทำการศึกษา และประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลดงมูลเหล็กที่ทำการเพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองเท่านั้น ซึ่งอยู่ในฐานะผู้ให้ข้อมูลกับผู้วิจัย

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ในระดับนโยบาย คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก เนื่องจากเป็นผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการวางแผนนโยบายและผลักดันให้เกิดการพัฒนาต่างๆ ในเขตพื้นที่ตำบลดงมูลเหล็ก และสามารถนำแนวทางการพัฒนาไปใช้กับประชาชนในความปกครองของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด จำนวน 1 คน

ผู้ให้ข้อมูลหลักในระดับพื้นที่ คือ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน (จำนวน 11 คน) และประธานสมาคมชาวสวนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ (จำนวน 1 คน)

ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยจึงได้ทำการจัดกระบวนการสนทนากลุ่มของประชาชนผู้ทำการเพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลดงมูลเหล็ก (จำนวน 43 คน)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์ : การวิจัยครั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interviews) โดยการสร้างคำถาม และการตรวจสอบหาความเชื่อมั่นโดยมีการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation method)

2.2 แบบสำรวจและแบบบันทึกข้อมูล : เพื่อใช้ในการสำรวจโครงสร้างทางกายภาพในชุมชน (Windshield and Walking tours of communities) โดยการขับรถและเดินสำรวจไปรอบๆ เขตพื้นที่ที่ได้รับทราบจาก ข้อ 2.2 เพื่อสังเกตและจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะชุมชน ที่ตั้งบ้านเรือน อาณาเขตชุมชน ถนน สถานบริการ แหล่งบันเทิง แหล่งพักผ่อนหย่อนใจ รูปแบบการคมนาคมขนส่ง สถานที่สำคัญ สภาพที่ที่คนมาพบปะกันอย่างไม่เป็นทางการ ณ จุดบริการร้านค้า ร้านซ่อม โรงสี สถานบริการสุขภาพ เพื่อการค้นพบสภาพแวดล้อมภายในชุมชน การระบายน้ำ ของเสีย อากาศ ควันทิพย์ กลิ่นขยะ ตลาดสด รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรม เช่น วัด โบสถ์ งานศิลปะ รวมทั้งการสังเกตวิถีชีวิตบางอย่างของคนในชุมชนจากป้ายโฆษณา การตกแต่งบ้านเรือน การจัดเก็บข้าวของเครื่องใช้ ซึ่งสามารถได้ข้อมูลจากการบันทึกภาพและจดบันทึกรายละเอียด

2.4 ผู้วิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ชุมชนเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และได้ทำการสัมภาษณ์และทำกรสนทนากลุ่มกับผู้ที่เกี่ยวข้อง 2 ระดับคือ ระดับนโยบาย และ ระดับพื้นที่ จำนวนรวมทั้งสิ้น 56 คน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยติดต่อยื่นหนังสือขออนุญาตลงพื้นที่เก็บข้อมูลงานวิจัยและขอสัมภาษณ์กับทางนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประธานสมาคมชาวสวนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

3.2 ผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อทำการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับนโยบาย คือ สัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก เพื่อทำการหาแนวทางในการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งได้ทำการคัดเลือกพื้นที่ด้วยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3.3 ผู้วิจัยลงสำรวจพื้นที่ที่ได้รับข้อมูลจากระดับนโยบาย เพื่อศึกษาบริบทของพื้นที่ที่มีการเพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตตำบลดงมูลเหล็ก

3.4 ผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อทำการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเขตตำบลดงมูลเหล็ก ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับนโยบาย คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก และระดับพื้นที่ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งประธานสมาคมชาวสวนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ สีทอง) และกลุ่มของประชาชนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลดงมูลเหล็กทั้งหมด เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตตำบลดงมูลเหล็กต่อไป

ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนผู้วิจัยได้จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อหาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ตำบลดงมูลเหล็ก ซึ่งเป็นโครงการอบรมฯ ภายใต้โครงการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งมุ่งเน้นที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลดงมูลเหล็กทั้ง 11 หมู่บ้านเป็นสำคัญ รวมทั้งสิ้น 43 ครัวเรือน โดยจัดให้เกิดเวทีการสนทนากลุ่มของประชาชนผู้

เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองทั้งหมด เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตตำบลดงมูลเหล็ก ร่วมกันกลุ่มผู้นำชุมชนพร้อมกัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในหน่วยระดับกลุ่ม (Group Unit) เมื่อผู้วิจัยได้ข้อมูลหลังจากทำการสัมภาษณ์แล้วผู้วิจัยได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์สรุปแยกประเด็น ทั้งหมด 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1. เกี่ยวกับพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปในเขตตำบลดงมูลเหล็ก

ประเด็นที่ 2. เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบล ดงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไป

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “การศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา : เขตพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ตำบลดงมูลเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์” ในครั้งนี้มีระยะเวลาของการดำเนินโครงการวิจัยทั้งสิ้น 8 เดือน คือนับตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2557 ถึง เดือนกันยายน 2558แต่ทั้งนี้เนื่องจากด้วยโครงการวิจัยต้องอาศัยช่วงเวลาในการลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลดังนั้นจึงทำการขยายระยะเวลาของการดำเนินโครงการวิจัยจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558

ผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ในระดับนโยบาย

สรุปตามประเด็นที่ 1 (เกี่ยวกับ พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปในเขตตำบลดงมูลเหล็ก)

พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่เหมาะสมในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ หมู่1 หมู่2 หมู่3 หมู่4 หมู่5 และหมู่8 ทั้งนี้ในการศึกษาเกี่ยวกับพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปในเขตตำบลดงมูลเหล็กนั้น พบว่า ในระดับนโยบายนั้นผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการพัฒนาต่างๆ ในเขตตำบลดงมูลเหล็ก คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก (นายไฉน ก้อนทอง) โดยนายกฯ จะมีการพัฒนาพื้นที่ต่างๆ ในเขตตำบลดงมูลเหล็ก โดยยึดตามแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ.2558 – พ.ศ.2560) ขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็กเป็นหลัก ซึ่งในแผนพัฒนาสามปีของทางองค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็กมีประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้งหมด 6 ยุทธศาสตร์ ทั้งนี้ยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับงานการวิจัยในครั้งนี้คือ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบด้วยแนวทางในการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ (4.1) แนวทางการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ข้อย่อย 4.1.1 งานพัฒนาให้ความรู้และส่งเสริมอาชีพให้ประชาชน และข้อย่อย 4.1.2 งานปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้และบริการประชาชน และ (4.2) แนวทางการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ข้อย่อย 4.2.1 งานส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ข้อย่อย 4.2.2 งานส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว และข้อย่อย 4.2.3 งานพัฒนาศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นสำคัญ ทั้งนี้การที่จะทำให้แนวทางในการพัฒนาที่ได้รับไว้ตาม

แผนพัฒนาสามปีของทางองค์การบริหารส่วนตำบลลงมูลเหล็กประสบผลสำเร็จได้นั้น ทางองค์การบริหารส่วนตำบลลงมูลเหล็กจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจมารองรับทั้งสิ้น 2 แนวทางการพัฒนาหลัก คือ แนวทางการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ (มีจำนวนโครงการทั้งสิ้น 6 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 100 ของโครงการทั้งหมด จำนวนงบประมาณ 1,195,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 100 ของงบประมาณทั้งหมดในส่วนของยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ดำเนินการโดยสำนักงานปลัดและกองคลังประจำองค์การบริหารส่วนตำบลลงมูลเหล็ก) และ แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยจัดทำโครงการระบุไว้ในแผนพัฒนา 3 ปี พร้อมทั้งกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวให้ผ่านเขตตำบลลงมูลเหล็กที่มีการเพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองเพื่อจะสามารถเข้ามาเรียนรู้และเยี่ยมชมได้

สรุปตามประเด็นที่ 2 (เกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลลงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ)

แนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลลงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับนโยบาย จะเน้นพัฒนาตามแนวทางการพัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลลงมูลเหล็ก 7 ขั้นตอน ที่ได้ระบุไว้ในการจัดทำแผนการพัฒนามาตรฐานปี คือขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมการจัดทำแผน, ขั้นตอนที่ 2 การคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา, ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล, ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา, ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา, ขั้นตอนที่ 6 การจัดทำร่างแผนพัฒนามาตรฐานปี และขั้นตอนที่ 7 การอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนามาตรฐานปี และจะทำการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองโดยการระบุไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ พร้อมทั้งจัดทำเป็นโครงการพัฒนาที่สอดคล้องภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาของแผนสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลลงมูลเหล็กด้วย โดยยึดกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดเพชรบูรณ์ 4 ปี (พ.ศ.2558-พ.ศ.2561) ในประเด็นที่มีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว โดยมีกลยุทธ์ในการพัฒนาคือ พัฒนาระบบบริหารจัดการ และปัจจัยพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว, สร้าง พื้นฟู พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อใช้เป็นจุดขายของการท่องเที่ยว, พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว, ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการตลาดเชิงรุก สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวจากทุกภาคส่วน ทั้งในและต่างประเทศ และ ส่งเสริมและยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP และเกษตรให้เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า ทั้งนี้ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลงมูลเหล็ก ยังมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่างด้วย เนื่องจากประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่างมีประเด็นยุทธศาสตร์ คือ 1. พัฒนาระบบการผลิต การบริหารจัดการ การตลาดสินค้าเกษตรและสินค้าชุมชน 2. พัฒนาโครงข่ายการค้า การลงทุน การบริการ เครือข่ายคมนาคมขนส่งสายอินโดจีนและอาเซียน 3. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม กีฬาและสุขภาพ และ 4. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ทำให้เกิดการค้นพบว่า ในแผนพัฒนาของทางองค์การบริหารส่วนตำบลลงมูลเหล็กยังไม่มีโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตตำบลลงมูลเหล็กไว้อย่างชัดเจน งานวิจัยนี้สามารถช่วยเติมเต็มข้อมูลทางวิชาการและเสนอเป็นนโยบายสำหรับเป็นข้อมูลในการระบุโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองไว้ในแผนพัฒนาของทางองค์การบริหารส่วนตำบลลงมูลเหล็กได้

2. สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ในระดับพื้นที่ (ผู้นำหมู่บ้าน/ตัวแทนประชาชน ผู้เพาะปลูก)

สรุปตามประเด็นที่ 1 (เกี่ยวกับ พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปในเขตตำบลงมูลเหล็ก)

จากการสัมภาษณ์ผู้นำหมู่บ้าน/ตัวแทนประชาชนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กทั้งสิ้น 12 ท่าน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่1 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่2 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่3 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่4 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่5 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่6 กำนันหมู่ที่7 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่8 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่9 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่10 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่11 และประธานสมาคมชาวสวนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง พบว่า พื้นที่ในเขตตำบลงมูลเหล็กที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้มีจำนวนทั้งสิ้น 6 หมู่บ้าน ได้แก่ พื้นที่เพาะปลูกในหมู่ที่1 (มีครัวเรือนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง 8 ครัวเรือน) พื้นที่เพาะปลูกในหมู่ที่2 (มีครัวเรือนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง 6 ครัวเรือน) พื้นที่เพาะปลูกในหมู่ที่3 (มีครัวเรือนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง 6 ครัวเรือน) พื้นที่เพาะปลูกในหมู่ที่4 (มีครัวเรือนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง 1 ครัวเรือน) พื้นที่เพาะปลูกในหมู่ที่5 (มีครัวเรือนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง 10 ครัวเรือน) และพื้นที่เพาะปลูกในหมู่ที่ 8 (มีครัวเรือนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง 12 ครัวเรือน) ซึ่งจากการให้สัมภาษณ์ของผู้นำชุมชนทั้ง 6 หมู่บ้าน ได้ให้สัมภาษณ์ที่ตรงกันว่า ในการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้นควรเริ่มจากการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกที่มีการดำเนินการเพาะปลูกก่อนเมื่อได้ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จะสามารถเพิ่มความน่าเชื่อถือในการดำเนินงานพัฒนาได้แล้วจึงค่อยขยายแนวทางการพัฒนาไปยังครัวเรือนอื่น ดังนั้นโดยสรุปพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตตำบลงมูลเหล็กมีจำนวนทั้งสิ้น 6 หมู่บ้าน คือ หมู่1 หมู่2 หมู่3 หมู่4 หมู่5 และหมู่8 โดยมีจำนวนครัวเรือนที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองรวมทั้งสิ้น 43 ครัวเรือน

และจากการสัมภาษณ์ผู้นำหมู่บ้าน/ตัวแทนประชาชนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กทั้งสิ้น 12 ท่าน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่1 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่2 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่3 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่4 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่5 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่6 กำนันหมู่ที่7 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่8 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่9 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่10 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่11 และประธานสมาคมชาวสวนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง พบว่า พื้นที่ในเขตตำบลงมูลเหล็กที่ไม่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้มีจำนวนทั้งสิ้น 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่6 หมู่7 หมู่9 หมู่10 และหมู่11 เนื่องจากไม่มีครัวเรือนใดทำการเพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในพื้นที่ทั้ง 5 หมู่ที่ได้กล่าวมา จึงไม่เข้าข่ายลักษณะของเขตพื้นที่ที่จะได้รับการพัฒนาให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามแนวทางการพัฒนาในระดับนโยบายและแนวทางการพัฒนาของผู้นำหมู่บ้าน/ตัวแทนประชาชนผู้เพาะปลูก เนื่องจากแนวทางการพัฒนาในระดับนโยบายและแนวทางการพัฒนาของผู้นำหมู่บ้าน คือ ควรพัฒนาจากพื้นที่เพาะปลูกที่มีการเพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งสามารถสรุปพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและไม่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้

สรุปตามประเด็นที่ 2 (เกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ)

จากการสัมภาษณ์ผู้นำหมู่บ้าน/ตัวแทนประชาชนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กทั้งสิ้น 12 ท่าน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่1 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่2 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่3 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่4 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่5 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่6 กำนันหมู่ที่7 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่8 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่9 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่10 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่11 และประธานสมาคมชาวสวนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง พบว่า การที่จะได้มาซึ่งแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วง

น้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลดงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น จะต้องทราบถึงความต้องการและวิธีการได้มา ในสิ่งที่ต้องการก่อนจึงจะทำให้ทราบแนวทางการพัฒนาได้ ทั้งนี้ผู้นำหมู่บ้าน/ตัวแทนประชาชนผู้เพาะปลูกมะม่วง น้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลดงมูลเหล็กได้ให้ข้อมูลในสิ่งที่ต้องการและวิธีการได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการเพื่อเป็นแนวทางในการ พัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตตำบลดงมูลเหล็ก ของผู้นำหมู่บ้านทั้ง 11 หมู่บ้าน และประธานสมาคมผู้เพาะปลูกฯ

3. สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพจากการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในระดับพื้นที่ (เกษตรกรผู้ เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง)

สรุปตามประเด็นที่ 1 (เกี่ยวกับ พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว เชิงนิเวศต่อไปในเขตตำบลดงมูลเหล็ก)

จากการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งได้ดำเนินการภายใต้โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยน ความรู้เพื่อหาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ในเขตตำบลดงมูล เหล็ก ทำให้ได้ข้อสรุปว่า พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองของประชาชนในเขตตำบลดงมูลเหล็กที่มีศักยภาพในการ พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีจำนวนทั้งสิ้น 43 ครัวเรือน ซึ่งทั้ง 43 ครัวเรือนนี้ เป็นครัวเรือนที่ทำการเพาะปลูก มะม่วงน้ำดอกไม้สีทองจากหมู่1 จำนวน 8 ครัวเรือน, จากหมู่2 จำนวน 6 ครัวเรือน, จากหมู่3 จำนวน 6 ครัวเรือน, จาก หมู่4 จำนวน 1 ครัวเรือน, จากหมู่5 จำนวน 10 ครัวเรือน และจากหมู่8 จำนวน 12 ครัวเรือน ทั้งนี้เหตุผลสำคัญในการ ที่พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองทั้ง 6 หมู่บ้านนี้มีความพร้อมในการที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง นิเวศในเขตตำบลดงมูลเหล็กมากกว่าพื้นที่ในหมู่อื่นเนื่องจากมีประชาชนทำการเพาะปลูกมาก่อนแล้ว สามารถจัดเตรียม ให้นักท่องเที่ยวเข้ามาชมสวนได้ทันที ทำให้ไม่ต้องเสียเวลา หรือเสียงบประมาณในการเริ่มต้นเพาะปลูกใหม่ ประกอบกับ พื้นที่ในหมู่6 หมู่7 หมู่9 หมู่10 และหมู่11 รวมทั้งสิ้น 5 หมู่ ไม่มีประชาชนทำการเพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองแต่ อย่างใด ดังนั้นผลสรุปจากงานวิจัยในครั้งนี้ สามารถเพิ่มเติมในข้อมูลของพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่ยังไม่มี ศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปได้ ข้อเท็จจริงในส่วนนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลต่อผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องในระดับนโยบายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่เพาะปลูกมะม่วง น้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลดงมูลเหล็กให้ขยายวงกว้างขึ้นต่อไปอันนำมาซึ่งรายได้ที่จะมาจากการท่องเที่ยวในเขตตำบล ดงมูลเหล็กที่เพิ่มขึ้นต่อไปในอนาคตได้

สรุปตามประเด็นที่ 2 (เกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลดงมูล เหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ)

จากการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ประชาชนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลดงมูลเหล็ก มีจำนวนหมู่บ้านที่มีประชาชนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ทั้งสิ้น 6 หมู่บ้าน จากทั้ง 11 หมู่บ้าน ได้แก่ ประชาชน ผู้เพาะปลูกจากหมู่ที่1, ประชาชนผู้เพาะปลูกจากหมู่ที่2, ประชาชนผู้เพาะปลูกจากหมู่ที่3, ประชาชนผู้เพาะปลูกจากหมู่ ที่4, ประชาชนผู้เพาะปลูกจากหมู่ที่5 และผู้เพาะปลูกจากหมู่ที่8 พบว่า การที่จะได้มาซึ่งแนวทางการพัฒนาพื้นที่ เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลดงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น จะต้องทราบถึงความต้องการ และวิธีการได้มาในสิ่งที่ต้องการก่อนจึงจะทำให้ทราบแนวทางการพัฒนาได้ ทั้งนี้ประชาชนผู้เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สี

ทองในเขตตำบลงมูลเหล็กได้ให้ข้อมูลในสิ่งที่ต้องการและวิธีการได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่
เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตตำบลงมูลเหล็กต่อไป

สรุปและวิจารณ์ผล

จากการให้สัมภาษณ์ของหน่วยวิเคราะห์ทั้งที่เป็นระดับนโยบายและระดับพื้นที่ พบว่า มีแนวทางที่จะพัฒนา
พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปร่วมกัน โดยเริ่มจาก
การพัฒนาพื้นที่ในหมู่บ้านที่มีการเพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองอยู่แล้วให้ได้ผลสำเร็จก่อน แล้วจึงขยายไปยังหมู่บ้านที่
ยังไม่มีมีการเพาะปลูก ซึ่งแนวทางในการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กนั้น มีความ
สอดคล้องกับระดับนโยบาย คือ มีการระบุไว้ในแผนการพัฒนาสามปีของทางองค์การบริหารส่วนตำบลงมูลเหล็กเป็น
หลัก ประกอบกับมีการกำหนดโครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวรองรับที่มีความสอดคล้องกับประเด็น
ยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาดังกล่าวด้วย รวมทั้งมีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีความเป็นไปได้อีกด้วย และ
ท้ายที่สุดแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็ก ควรเริ่มจากการกำหนด
นโยบายในการพัฒนาจากระดับนโยบายก่อน ซึ่งนโยบายการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวก็มีความสอดคล้องตรงกับ
ความต้องการในระดับพื้นที่ด้วยเช่นกัน นั่นก็คือ ประชาชนในเขตตำบลงมูลเหล็กส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาและ
สนับสนุนพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยผู้นำชุมชน ประธานสมาคมชาวสวน
และประชาชนผู้เพาะปลูกในแต่ละครัวเรือนก็ได้ให้แนวทางในการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขต
ตำบลงมูลเหล็กเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยในครั้งนี้ คือ หากในระดับนโยบายจะมีการพัฒนาสิ่งต่างๆ ในเขตพื้นที่ที่อยู่
ในความดูแลรับผิดชอบ ควรมีความสำรวจความต้องการของประชาชนก่อนเป็นสำคัญ จึงค่อยมากำหนดเป็นแผน
นโยบายในการพัฒนาต่อไปซึ่งจะช่วยทำให้ทราบถึงความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่การปกครองอย่างแท้จริงได้
 อีกทั้งยังเป็นการช่วยลดข้อขัดแย้งระหว่างคณะผู้บริหารและประชาชนในเขตพื้นที่ได้ ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาแนว
ทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบอื่นในเขตพื้นที่ตำบลอื่น เพราะอาจจะยังมีพื้นที่ใหม่ที่ยังไม่ถูกค้นพบ ซึ่งพื้นที่ที่
ยังไม่ถูกค้นพบนั้นอาจจะมียุทธศาสตร์มากพอที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญต่อไปได้

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ท่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลงมูลเหล็ก ท่าน
ผู้ใหญ่บ้าน ประธานสมาคมชาวสวน และประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลงมูลเหล็ก ที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการทำ
วิจัย และให้การช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดระยะเวลาในการทำวิจัยเล่มนี้

การที่ผู้วิจัยได้มีโอกาสในการทำงานวิจัยเล่มนี้ต้องขอขอบคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบูรณ์ ที่ได้ให้ทุนสนับสนุนการทำวิจัยในครั้งนี้ ที่สำคัญขอขอบพระคุณ อาจารย์ธีรภัทร กิจจารักษ์ และ อาจารย์ภฤช
สร เข้มเหล็ก ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ร่วมวิจัยในโครงการวิจัย ที่คอยเป็นกำลังสำคัญในการดำเนินการวิจัยให้ประสบผลสำเร็จไป
ได้ด้วยดี อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณมารดา คุณลุง คุณป้า คุณน้า ที่ได้โอกาสในการศึกษาแก่ผู้วิจัย รวมถึงคอยให้
กำลังใจอยู่เสมอ จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาและการทำวิจัยมาจนถึงทุกวันนี้

ถ้าหากผู้วิจัยไม่มีทุกท่านที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยคงไม่สามารถที่จะประสบความสำเร็จด้านการวิจัยได้เหมือนอย่างทุกวันนี้ ดังนั้นคุณค่าและคุณประโยชน์จากการทำวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้ทุกท่านดังที่ได้กล่าวมา หากงานวิจัยเล่มนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

เอกสารอ้างอิง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.(2544). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโฮมสเตย์. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

ฉลอง หันชื่น. ให้สัมภาษณ์, 7 มิถุนายน 2558. พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปในเขตตำบลงมูลเหล็ก และแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. องค์การบริหารส่วนตำบลงมูลเหล็ก.

ไฉน ก้อนทอง. ให้สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2558. พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปในเขตตำบลงมูลเหล็ก และแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. องค์การบริหารส่วนตำบลงมูลเหล็ก.

ไตรรัตน์ เปียถนอม. ให้สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2558. พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปในเขตตำบลงมูลเหล็ก และแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. องค์การบริหารส่วนตำบลงมูลเหล็ก.

ทองหล่อ ลาค้า. ให้สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2558. พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปในเขตตำบลงมูลเหล็ก และแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. องค์การบริหารส่วนตำบลงมูลเหล็ก.

นิพนธ์ ไปทอง. ให้สัมภาษณ์, 20 มิถุนายน 2558. พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปในเขตตำบลงมูลเหล็ก และแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. องค์การบริหารส่วนตำบลงมูลเหล็ก.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2542). การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. พิมพ์ครั้งที่ 1. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พงษ์พจน์ ประสงค์สิน.(2553).รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในทัศนะของประชาชน :กรณีศึกษาหาดวัดได้อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี.ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตย สังคมศึกษาเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

พัทธรัตน์ แสงฉวีวรรณ.(2554).การท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้านมาป่าเปา ตำบลทาบลาดูกอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน.ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์และสิ่งแวดล้อม).มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- ยุวธิดา ก้อนเพชร. มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง.[online]. 2558. แหล่งที่เข้าถึง
http://www.biogang.net/biodiversity_view.php?menu=biodiversity&uid=119&id=583. [10 พฤษภาคม 2558]
- ระจิตร์ สุพานิช . (2554). การใช้สมบัติทางความร้อนเผ้าติดตามอาการสะท้อนของมะม่วง
น้ำดอกไม้สีทอง.วิทยาสตรศุภบัณฑิต(วิทยาลัยหลังการเก็บเกี่ยว) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ระพิน ยอดและ. ให้สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2558. พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่จะสามารถพัฒนาเป็น
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปในเขตตำบลงมูลเหล็ก และแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วง
น้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. องค์การบริหารส่วนตำบลงมูล
เหล็ก.
- รัตนรักษ์ บำรุง . (2554) .การวิจัยและพัฒนาการผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองเพื่อการส่งออกในเขต
จังหวัดอุดรธานี.วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตรการเกษตร, มหาวิทยาลัยนคร
ราชสีมา. เกิดโรค.(2553). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของจังหวัดอุทัยธานี.
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร.
- วรัญญา จันทะเพ. (2553).ผลกระทบจากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อชุมชนบ้านสวิน ตำบลแม่วิน อำเภอมะ
ม่วง จังหวัดเชียงใหม่.รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิวพร มินรินทร์. (2553).การศึกษาปัจจัยก่อนการเก็บเกี่ยวบางประการที่มีผลต่อคุณภาพหลังการเก็บเกี่ยวมะ
ม่วงน้ำดอกไม้สีทอง.วิทยานิพนธ์ วท.ม. ม มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, พิษณุโลก.
- ศิริพร พจนการุณ และวิลาวัลย์ คำปวน. (2551) .ผลของการใช้ถุงคาร์บอนใหม่และเก่าในการห่อผลต่อคุณภาพหลัง
การเก็บเกี่ยวของมะม่วงน้ำดอกไม้. วารสารวิทยาศาสตรเกษตร, 25-50.
- ศรีเรือน ทองใหญ่.(2554).พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว :กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติเขาสก.
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
- ศูนย์วิจัยป่าไม้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร. (2538). โครงการศึกษาการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ: กรณี
ภาคใต้. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตรและเทคโนโลยีแห่งชาติไทย. (2548). รายงานขั้นสุดท้ายการดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบาย
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิทยาศาสตรและเทคโนโลยีแห่งชาติไทย.
- สถาพร ฉิมทอง.(2554). ผลของการติดตั้งกิ่ง 5 รูปทรงต่อการผลิใบ การออกดอกและผลผลิตของมะม่วงน้ำดอกไม้
สีทอง.สำนักฟาร์มมหาวิทยาลัยแม่โจ้ สำนักงานอธิการบดี.
- สุรพล ป่านภูมิ. ให้สัมภาษณ์, 10 มิถุนายน 2558. พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่จะสามารถพัฒนาเป็น
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปในเขตตำบลงมูลเหล็ก และแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วง
น้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. องค์การบริหารส่วนตำบลงมูล
เหล็ก.

สำคัญ มาปราบ. ให้สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2558. พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปในเขตตำบลงมูลเหล็ก และแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. องค์การบริหารส่วนตำบลงมูลเหล็ก.

สมทบ พึ่งแก้ว. ให้สัมภาษณ์, 7 มิถุนายน 2558. พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปในเขตตำบลงมูลเหล็ก และแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. องค์การบริหารส่วนตำบลงมูลเหล็ก.

หัน นามา. ให้สัมภาษณ์, 7 มิถุนายน 2558. พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปในเขตตำบลงมูลเหล็ก และแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. องค์การบริหารส่วนตำบลงมูลเหล็ก.

อรุณ ปันนาง. ให้สัมภาษณ์, 10 มิถุนายน 2558. พื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปในเขตตำบลงมูลเหล็ก และแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในเขตตำบลงมูลเหล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. องค์การบริหารส่วนตำบลงมูลเหล็ก.

Alan Thompson.(2548). การศึกษาความเป็นไปได้คืออะไร (What is a Feasibility Study).

[online]. 2558. แหล่งที่เข้าถึง: <http://ru-feasibility.blogspot.com/2009/11/what-is-feasibility-study.html>. [10 มิถุนายน 2558]